

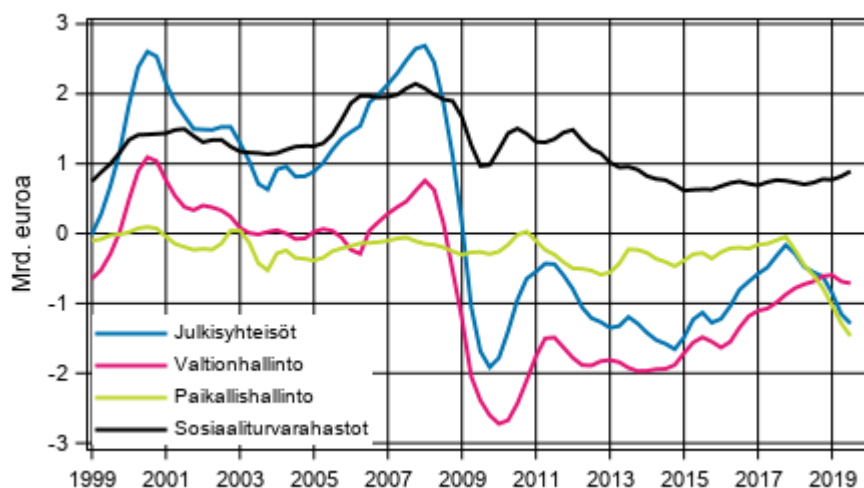
Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain

2019, 3. vuosineljännes

Julkisyhteisöjen rahoitusasema heikkeni 2,0 miljardia euroa

Julkisyhteisöjen sulautetut kokonaistulot pienenivät 1,1 miljardia vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Sulautetut kokonaismenot kasvoivat edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 0,8 miljardia euroa. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava julkisyhteisöjen nettoluotonotto kasvoi 2,0 miljardilla eurolla. Kokonaistulot kasvoivat 1,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Kokonaismenot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 0,7 prosenttia. Vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä julkisyhteisöjen alijäämä (nettoluotonotto) oli 2,9 miljardia euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain tilastosta. Julkisyhteisöt muodostuvat valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-), trendi

Muutokset edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edellisvuoden vastaavaan neljännekseen käytetään kausitasoittamattomia lukuja. Valtion kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 13,2 miljardia euroa ja kokonaismenot 14,6 miljardia euroa. Valtion kokonaistulot pienenivät 1,4 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä.

Vastaavasti kokonaismenot kasvoivat 0,9 prosenttia edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava valtion alijäämä oli 1,4 miljardia euroa.

Paikallishallinnon kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 10,5 miljardia euroa. Edellisen vuoden neljännekseen verrattuna, ne pienenivät 11,3 prosenttia. Tuloista nousua oli markkinattomien tuotteiden myynissä ja omaisuustuloissa. Tuloista puolestaan pienenivät eniten tuloverot, joka johtuu suurimmaksi osaksi veronpalautuskäytännön muutoksesta. Vuoden kolmannella neljänneksellä paikallishallinnon kokonaismenot olivat 12,8 miljardia euroa. Ne kasvoivat 4,6 prosenttia. Menoissa suurinta kasvua oli muussa välituotekäytössä ja kiinteän pääoman bruttomuodostuksessa. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava paikallishallinnon alijäämä (nettoluotonotto) kasvoi 1,9 miljardia euroa ja oli 2,3 miljardia euroa.

Sosiaaliturvarahastot koostuvat työeläkelaitoksista ja muista sosiaaliturvarahastoista. Työeläkelaitosten kokonaistulot olivat kolmannella neljänneksellä 7,6 miljardia euroa ja kokonaismenot 6,9 miljardia euroa. Kokonaistulot kasvoivat edellisvuoden vastaavasta neljänneksestä 0,4 miljardia euroa eli 5,8 prosenttia ja kokonaismenot kasvoivat 0,1 miljardia euroa eli 1,8 prosenttia. Tuloista eniten kasvoivat omaisuustulot ja menoista eniten kasvoivat maksetut rahamääräiset sosiaalietuudet. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava työeläkelaitosten ylijäämä (nettoluotonanto) kasvoi noin 0,3 miljardia vuoden takaiseen neljännekseen nähden, ollen 0,7 miljardia euroa.

Muiden sosiaaliturvarahastojen tulot olivat kolmannella neljänneksellä 4,5 miljardia euroa. Tulot laskivat vuodentakaisesta vastaavasta neljänneksestä 2,6 prosenttia. Tulojen muutokseen vaikutti eniten sektorin saamien sosiaaliturvamaksujen lasku. Näistä työnantajan sosiaaliturvamaksut laskivat 18,8 prosenttia ja kotitalouksien 5,5 prosenttia. Muiden sosiaaliturvarahastojen menot olivat 4,4 miljardia euroa ja ne laskivat vuodentakaisesta neljänneksestä 1,3 prosenttia. Lasku johtui pääosin rahamääräisistä sosiaalietuuksista, joita maksettiin 3,2 prosenttia vuodentakaista vähemmän. Tulojen ja menojen erotuksena laskettava muiden sosiaaliturvarahastojen ylijäämä (nettoluotonanto) oli kolmannella vuosineljänneksellä 72 miljoonaa euroa.

Muutokset edellisestä neljänneksestä

Tarkasteltaessa muutoksia edelliseen neljännekseen verrattuna käytetään kausitasoitettuja lukuja. Valtionhallinnolla kokonaistulot pienenivät 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Valtion kokonaismenot kasvoivat 1,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Paikallishallinnon kokonaistulot pienenivät 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Paikallishallinnon kokonaismenot taas nousivat 0,9 prosenttia kolmannella neljänneksellä.

Työeläkelaitosten kokonaistulot kasvoivat edellisestä neljänneksestä 2,3 prosenttia ja kokonaismenot laskivat 1,2 prosenttia. Muiden sosiaaliturvarahastojen kokonaistulot laskivat edellisestä neljänneksestä 4,1 prosenttia ja kokonaismenot kasvoivat 0,7 prosenttia.

Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Kausitasoitettut aikasarjat ja trendiaikasarjat on laskettu Tramo/Seats -menetelmällä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta. Lisätietoja kausitasoitusmenetelmästä:

http://www.tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html. Vuositilinpidon aikasarjojen tarkentuessa tarkentuvat myös tämän tilaston aikasarjat. Tiedot perustuvat 16.12.2019 mennessä käytettävissä olleisiin tietolähteisiin. Tietoja tarkistetaan seuraavan kerran 20.03.2020.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2019/3.....	4
---	---

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaali- ja elänytulot.....	5
Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut.....	5
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi.....	5
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot.....	6
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi.....	6
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi	6
Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi	7
Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi	7
 Tietojen tarkentuminen.....	8
Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Julkisyhteisöjen kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos 2019/3

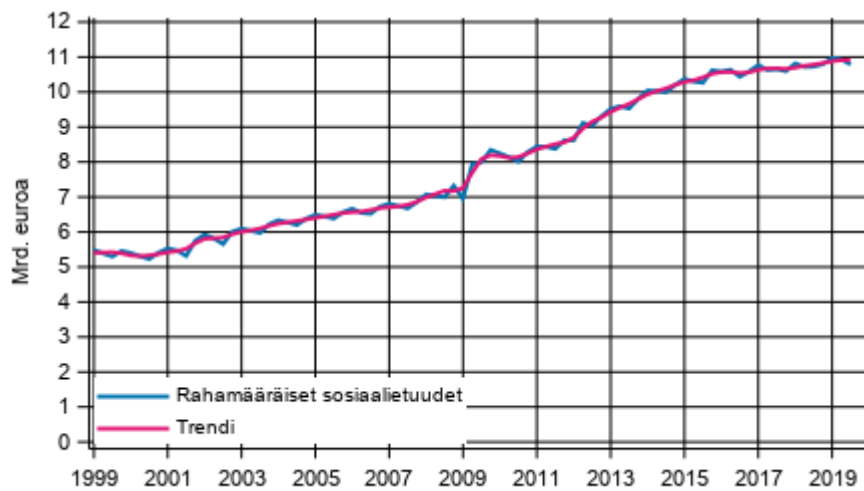
	2019/3–2018/3 muutos miljoonaa €	2019/3–2018/3 %	2019/3–2019/2 % ¹⁾
Julkisyhteisöt tulot yhteensä	-1138	-3,9	1,6
Valtionhallinto	-181	-1,4	1,7
Paikallishallinto	-1347	-11,3	-0,3
Työeläkelaitokset	416	5,8	2,3
Muut sosiaaliturvarahastot	-121	-2,6	-4,1
Sulautus ²⁾	95	..	..
Julkisyhteisöt menot yhteensä	847	2,8	0,7
Valtionhallinto	128	0,9	-1,0
Paikallishallinto	560	4,6	0,9
Työeläkelaitokset	121	1,8	-1,2
Muut sosiaaliturvarahastot	-57	-1,3	0,7
Sulautus ²⁾	95	..	..

1) Kokonaistulojen ja kokonaismenojen muutos edellisestä neljänneksestä on laskettu kausitasoitetuista aikasarjoista.

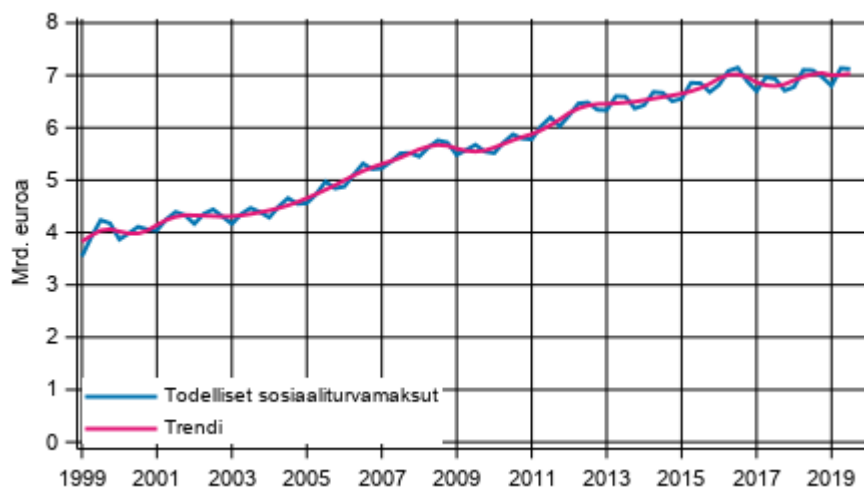
2) Sektorin julkisyhteisöt yhteensä taloustoimet korot, tulonsiirrot, investointavustukset sekä muut pääomansiirrot on sulautettu julkisyhteisöjen sektorin sisällä. Muita taloustoimia ei ole sulautettu.

Liitekuviot

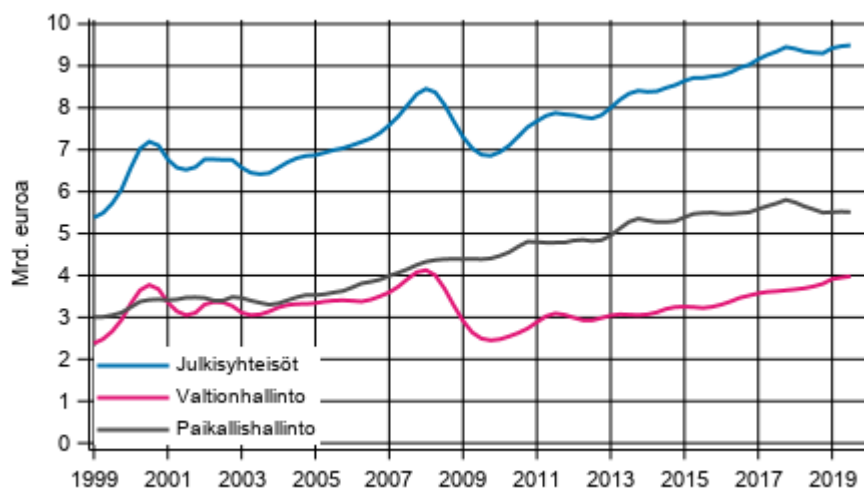
Liitekuvio 1. Rahamääräiset sosiaalietuudet

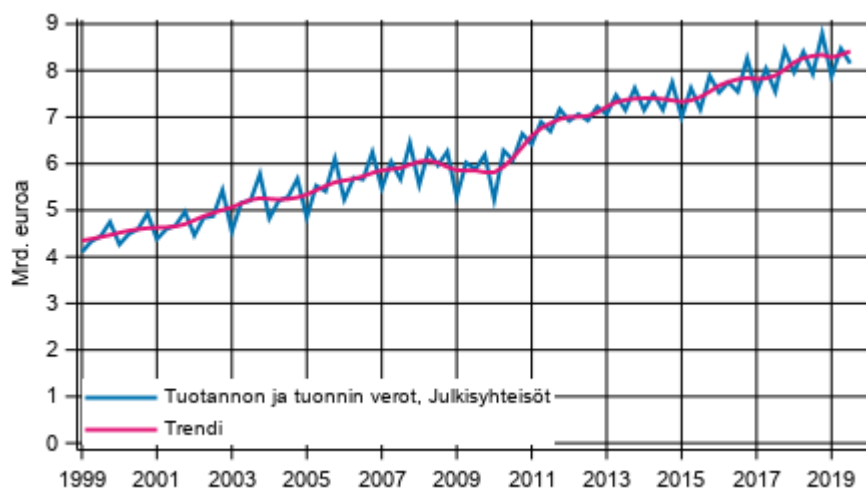
Liitekuvio 2. Todelliset sosiaaliturvamaksut

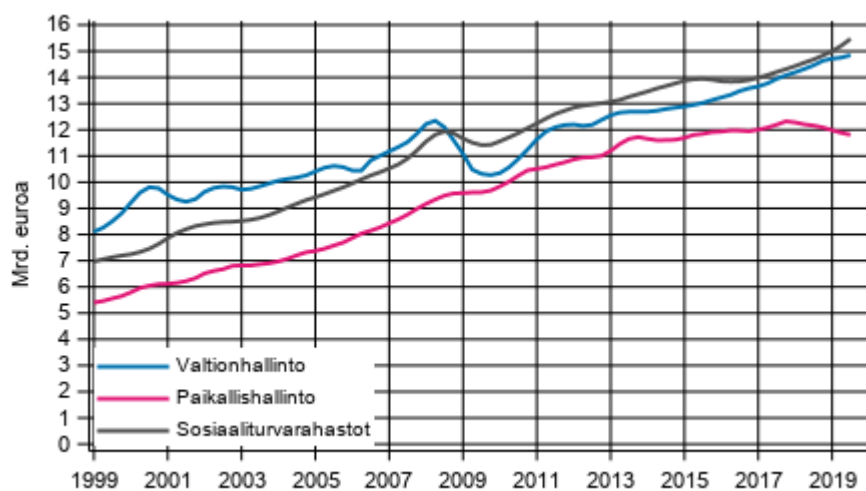
Liitekuvio 3. Tulo- ja varallisuusverot, trendi

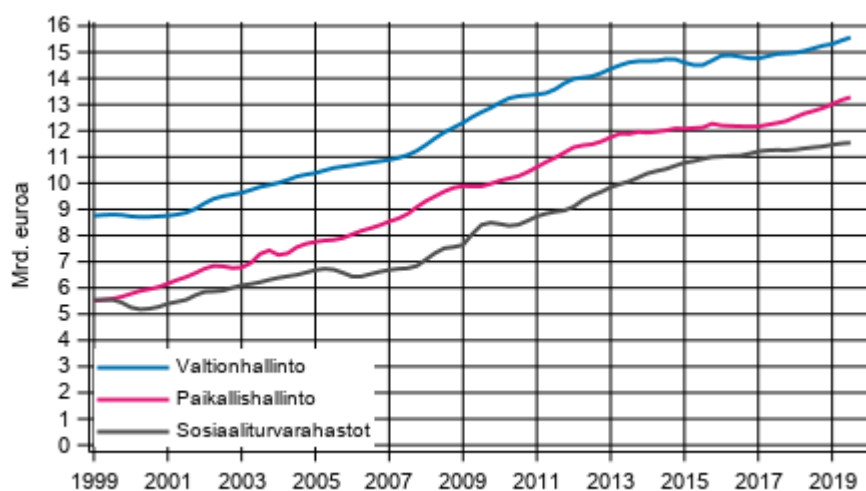
Liitekuvio 4. Tuotannon ja tuonnin verot

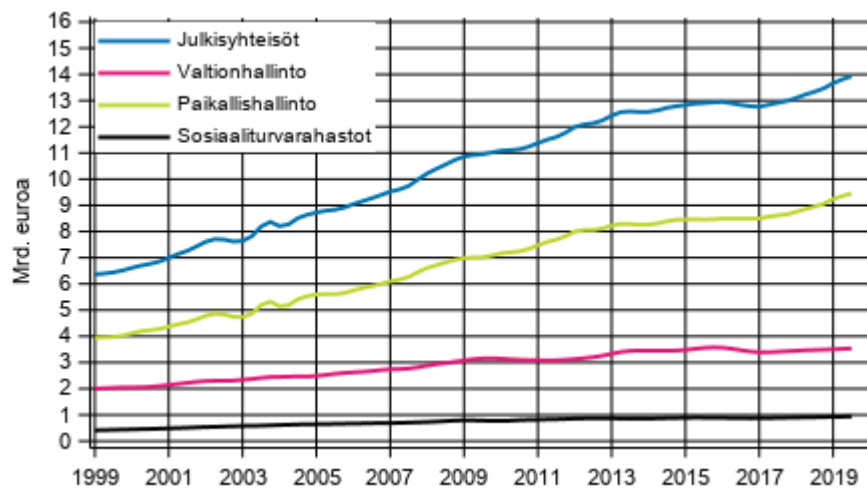
Liitekuvio 5. Julkisyhteisöjen kokonaistulot, trendi

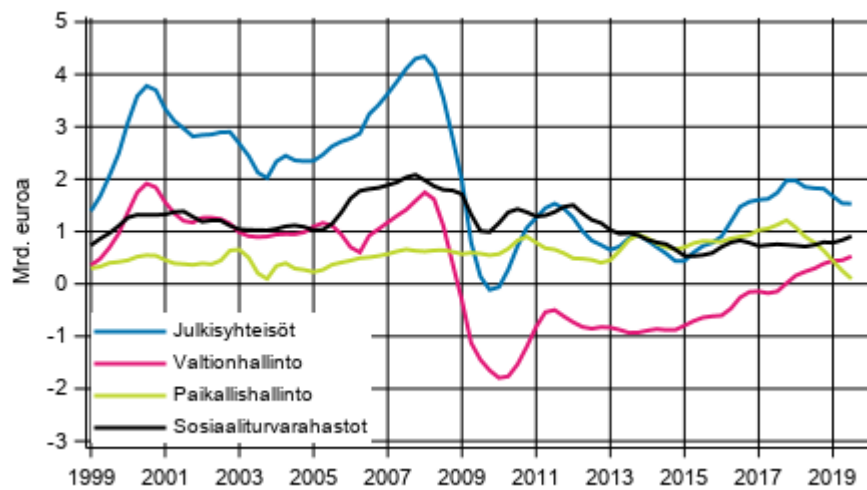
Liitekuvio 6. Julkisyhteisöjen kokonaismenot, trendi

Liitekuvio 7. Kulutusmenot, trendi

Liitekuvio 8. Bruttosäästö, trendi

Tietojen tarkentuminen

Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %

			1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
Sektori	Taloustoimi	Neljännes			
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2018, 3. neljännes	0,6	0,6	0,0
		2018, 4. neljännes	0,5	1,0	0,5
		2019, 1. neljännes	0,1	-0,5	-0,6
		2019, 2. neljännes	0,1	0,2	0,1
	Menot yhteensä	2018, 3. neljännes	0,6	0,8	0,2
		2018, 4. neljännes	0,3	0,3	0,0
		2019, 1. neljännes	0,7	1,1	0,4
		2019, 2. neljännes	0,8	1,1	0,3

Muutos vuodentakaisesta, %

			1.julkistus (%)	Uusin julkistus (%)	Tietojen tarkentuminen, %-yks. (uusin - ensimmäinen)
Sektori	Taloustoimi	Neljännes			
Julkisyhteisöt	Tulot yhteensä	2018, 3. neljännes	1,4	1,4	0,0
		2018, 4. neljännes	1,3	2,8	1,5
		2019, 1. neljännes	1,9	0,8	-1,1
		2019, 2. neljännes	2,6	1,5	-1,1
	Menot yhteensä	2018, 3. neljännes	0,9	0,6	-0,3
		2018, 4. neljännes	2,7	3,0	0,3
		2019, 1. neljännes	2,3	2,4	0,1
		2019, 2. neljännes	3,3	3,6	0,3

Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen neljännesvuositilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto on luotu julkisyhteisöjen suhdanneseurannan kehittämiseksi EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen sekä EKP:n edellyttämää julkisen sektorin talouden ajantasaista ja luotettavaa seurantaa varten. Tilasto on kehitetty kolmessa eri vaiheessa. Vuonna 2000 on annettu ns. ensimmäisen vaiheen indikaattoreita koskeva kansantalouden tilinpidon täytäntöönpanoa täsmentävä regulaatio (EY n:o 264/2000), joka on edellyttänyt tietojen toimittamisen aloittamista vuoden 2000 alusta. Toisen vaiheen indikaattoreiden toimittamista koskeva regulaatio annettiin kesällä 2002 (EY N:o 1221/2002), ja se kattaa kaikki loput julkisten menojen ja tulojen erät, lukuunottamatta joitakin huoltotase-eriä. Vuonna 2005 hyväksytty asetus (EY N:o 1161/2005) kaikkien sektoreiden tilastoinnista täydentää julkisyhteisöjen suhdannekuvaa joidenkin huoltotase-erien osalta. Tilaston tärkein tietosisältö raportoidaan Eurostattiin EKT-lähetämisohjelman valvoittamana.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tämän tilaston käsitteet, yksiköt, luokitukset ja menetelmät perustuvat Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän EKT2010–menetelmäkäsikirjaan. Käytettyjä luokituksia ovat EKT:n taloustoimiluokitus sekä sektoriluokitus. Käsitteet ja luokitukset määritellään [käsitetietokannassa](#). EKT2010:n mukaan Suomen julkisyhteisöihin kuuluu oheiset [yksiköt](#) valtionhallinnosta, paikallishallinnosta sekä sosiaaliturvarahastoista. Tilasto on kansantalouden tilinpidon mukainen johdettu tilasto eli sektorikohtaisista perustilastoista on johdettu kansantalouden tilinpidon mukainen tilasto. Perustilastoja ovat esim. valtion liikekirjanpitoaineisto, kuntien neljännesvuosittainen otostutkimus, Kelan tilinpäätösaineisto, Vakuutusvalvontaviraston neljännesvuositilasto vuosina 1999–2010 sekä kuukausittainen Tilastokeskuksen ja Valtiovarainministeriön yhteistiedonkeruu Työeläkelaitoksista.

Heinäkuusta 2014 lähtien tilasto noudattaa EKT2010–menetelmäkäsikirjaa. Kansantalouden tilinpidon EKT-uudistus on kuvattu; <https://www.stat.fi/til/ekt2010.html>

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Julkisyhteisöjen suhdanneseurannassa julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on eräs tärkeä finanssipolitiikan perusteisiin vaikuttava tekijä. Tilasto tuottaa kansantaloudentilinpidon mukaisen alijäämäkäsitteen neljännesvuosittain.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositilasto julkaistaan noin 90 vuorokauden viipeellä tilastoajankohdan päättymisestä. Kahden viimeisimmän vuoden tiedot ovat ennakkollisia ja tarkentuvat kansantalouden tilinpidon vuositietojen tarkentuessa. Vuositilinpidon aikasarjojen muuttuessa muuttuvat myös tämän tilaston aikasarjat. Laskettaessa muutosprosentteja edellisen vuoden vastaavaan periodiin on käytetty kausitasoittamatonta tietoa. Edellisen periodin muutosprosenttia laskettaessa on käytetty kausitasoitettua tietoa. Kausitasoitus on tehty Tramo/Seats-menetelmällä. Kausitasoitettu tieto tarkentuu usein tulevana periodeina, kun uudet havainnot vaikuttavat kausitasoitukseen. Kuvioissa trendi on laskettu Tramo/Seats-menetelmällä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen kotisivuilla sekä [Eurostatin nettisivulla](#). Lisätietoja sähköpostiosoitteesta: rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Julkisyhteisöjen neljännesvuositilasto summautuu kaikkien taloustoimien osanta kansantalouden vuositilinpidoon vastaaviin taloustoimiin. Tilasto on vertailukelpoinen EU-maiden kesken vuosittain ja neljännesvuosittain. Julkisyhteisöjen tulojen ja menojen erotuksena laskettava nettoluotonanto on vertailukelpoinen Maastrichtin lähentymiskriteerin kanssa. Julkisyhteisöjen tuloista ja menoista taloustoimittain on neljännesvuosittaiset aikasarjat vuodesta 1999 lähtien.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Julkisyhteisön tulot ja menot ovat käsitteiltään ja määritelmiltään yhtenevät ja johdonmukaiset kansantalouden vuositilinpidoon kanssa. Käsitteet ja määritelmät perustuvat EKT2010–menetelmäkäsikirjaan.

Lisätietoja

Jouni Pulkka 029 551 3532
Meri Ruuskanen 050 505 3186
Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitus.tilinpito@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Lähde: Julkisyhteisöjen tulot ja menot neljännesvuosittain, 3 neljännes 2019. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9366 (pdf)